

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **Фінансового менеджменту та фондового ринку**

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування

на тему: «Інвестиційні ризики підприємства»

Виконавець:

Студентка ЦЗВФН 47

Пасечна Аполлінарія Станіславівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

К.е.н., ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Добриніна Людмила В'ячеславівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Питання інвестиційних ризиків підприємства є надзвичайно актуальним у сучасному економічному середовищі. По-перше, нестабільність глобальної економіки, включаючи зміни на світових ринках, геополітичні конфлікти та інші глобальні чинники, може значно підвищити ризики у інвестиційному середовищі підприємства. Також, рахування ризиків, пов'язаних з технологічними змінами, стає ключовим для забезпечення конкурентоздатності. Таким чином плінність розвитку фінансових технологій може призвести до неефективності та застарілості інвестиційних вкладів підприємства. Інша причина полягає в фінансовій нестабільності, яка включає зміни на фінансових ринках та в управлінні капіталом, що може вплинути на фінансову стійкість підприємства та збільшити ризики інвестування.

У зв'язку з цим, дослідження інвестиційних ризиків підприємства залишається критично важливим для розуміння, оцінки та управління ризиками з метою забезпечення стійкого фінансового стану та успішної діяльності підприємства в змінних умовах. Дослідженням інвестиційних ризиків та загальних загроз в підприємницькій області займалися багато дослідників, як вітчизняних, так і іноземних: Вітлінський В. В., Мозковий О.М., Школа В.Ю., Ковальов В.В., Верченко П.І., Цай Т.Н., Грабового П.Г., Лисюк А.П., Шаповал С.С., Свинорева Ю.Н., Романчук А. Л., Белемор Д.Х. [2,10,22].

Мета дослідження Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних і практичних засад інвестиційних ризиків підприємства та надання рекомендацій з управління інвестиційними ризиками підприємства.

Для досягнення поставленої мети в роботі вирішені наступні завдання:

- Розкрити сутності ризику підприємства;
- ознайомитись з різновидами інвестиційних ризиків та з їх характеристиками;
- вивчити засобів оцінки інвестиційних ризиків;
- надати характеристики ризиків на підприємстві;
- провести діагностування інвестиційних ризиків підприємства "ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД";
- визначити фактори, що впливають на інвестиційні ризики підприємства;
- дослідити методи управління інвестиційним ризиком;
- запропонувати рекомендацій з управління інвестиційними ризиками підприємства СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД».

Предмет дослідження. Теоретичні та методичні засади щодо управління інвестиційними ризиками на підприємстві «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД»

Об'єктом дослідження є процес управління інвестиційними ризиками на підприємстві.

Методи дослідження. Для дослідження впливу різних факторів на процеси та ефективність діяльності об'єкта дослідження були використані

класичні методи фінансового та ринкового аналізу, такі як аналіз показників рентабельності актив, аналіз показників ліквідності, інвестиційної діяльності та інвестиційної активності підприємства, аналіз можливостей та загроз підприємства "ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД", оцінка фінансових, технологічних та ринкових аспектів.

Інформаційну базу дослідження склали: Чинне законодавство та прилеглі акти з Кабінету Міністрів України, які містять у собі інфомацію щодо політичних та економічних ризиків, значна кількість наукових статей, робіт та навчальних посібників вітчизняних та іноземних науковців з теоретичною основою, класифікацією та аналізом івнестиційних ризиків підприємства, інтернет бази, архіви та онлайн ресурси з інформаційними та статистичними даними про підприємницьку та інвестиційну діяльність, фінансову звітність підприємства "ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД".

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (47 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 67 сторінок. Основний зміст викладено на 55 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 15 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано 1 тезу: «Інвестиційні ризики діяльності підприємства» VIII Студентська науково-практична конференція «Стабілізація фінансово-економічної системи України» факультету фінансів та банківської справи ОНЕУ.15 квітня 2024р.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи інвестиційних ризиків підприємства»* розглянуто сутність та склад ризиків підприємства, сутність, види та класифікацію інвестиційних ризиків підприємства та засоби оцінки інвестиційних ризиків підприємства.

У другому розділі *«Практичні основи інвестиційних ризиків підприємства»* проаналізовано фінансовий стан, інвестиційна активність та інвестиційна стабільність підприємства СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД». На основі аналізу діагностуванні потенційні інвестиційні ризики для підприємства.

У третьому розділі *«Шляхи поліпшення управління інвестиційними ризиками підприємства»* запропоновано запропоновано рекомендації щодо покращення управління інвестиційними ризиками для підприємства СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. За результатами проведеного дослідження розкрито сутність ризику підприємства, й зазначено, що ризики підприємства – це категорія, яка

характеризується невизначеністю в результаті прийняття конкретного рішення підприємства, вона може бути як і в сприятливій, та і в негативній формі, відповідно до якої підприємство сприймає стратегічні та економічні рішення щодо мінімізації негативних наслідків. Існує велика кількість класифікацій ризиків підприємства, але основною вважають класифікацію за джерелами виникнення, яка в свою чергу розподіляє підприємницький ризик на ризики зміною купівельної спроможності грошей та інвестиційною діяльністю.

2. Проведено ознайомлення з сутністю, різновидами інвестиційних ризиків та їх характеристиками, та зроблено висновки, що інвестиційний ризик характеризується, як невизначеність при вкладі в певні ресурси підприємства, на які у минулому були очікування в прибутку чи в досягненні певних результатів. Розглядаючи класифікацію інвестиційних ризиків підприємства виявлено пряму залежність від фінансових результатів та грошових потоків підприємства. Це означає, що інвестиційний ризик може бути загрозою зменшення прибутку підприємства чи ймовірної неефективності інвестиційної діяльності. Отже, інвестиційний ризик – ширше поняття, що охоплює ймовірність будь-яких відхилень від запланованих цілей інвестування, включаючи недосягнення чи навпаки, перевищення очікуваних доходів, соціальних, технологічних та інших ефектів.

3. Вивчено засоби оцінки інвестиційних ризиків підприємства, та зазначено, що оцінка інвестиційних ризиків підприємства є багатоетапним процесом. Необхідність ретельного ідентифікування всіх можливих ризиків, пов'язаних з інвестиційною діяльністю компанії, такі як ризики зниження прибутковості, недофінансування, неплатоспроможності, інфляційні, валютні тощо, займає головну роль у подальшому розподілу ризиків за видами. Це спрощує процес вибору конкретного виду аналізу ризиків, чи то кількісного, чи якісного для моніторингу інвестиційної діяльності та подальшої мінімізації ризиків на підприємстві.

4. Надано характеристику ризиків на підприємстві та якісних засобів оцінки ризиків, у ході було визначено, що ризики є невід'ємною частиною діяльності будь-якого підприємства і можуть виникати в різних сферах: фінансовій, ринковій, технічній, правовій тощо. Ефективна діагностика та управління ризиками вимагає їх систематичного аналізу та розуміння впливу на бізнес-процеси. Також, було виявлено, необхідність комплексного застосування якісного та кількісного аналізу, що забезпечують ефективне управління ризиками на підприємстві.

5. Проведено діагностування інвестиційних ризиків підприємства "ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД" за допомогою аналізу фінансового стану підприємства, аналізу його рентабельності, платоспроможності, динаміки інвестиційної діяльності та активності підприємства за базою даних його річної звітності за останні три роки. В ході аналізу були виявлені ризики інвестиційної діяльності як: ризик збитковості інвестицій, на що вказує від'ємний коефіцієнт ефективності грошового потоку від інвестиційної діяльності протягом всього досліджуваного періоду; ризик недофінансування

інвестиційних проектів, виражений перевищенням видатків над надходженнями та браком коштів для фінансування інвестиційних проектів; ризик неефективного інвестування, так як частка інвестиційних доходів у вхідному грошовому потоці знизилася на 0,002, що свідчить про непрофесійне використання інвестованих коштів; ризик зміни структури інвестицій, який характеризується на підприємстві зниженням коефіцієнта співвідношення реальних і фінансових інвестицій на підприємстві СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД».

6. Визначені фактори, що впливають на інвестиційні ризики підприємства на основі діагностики можливих інвестиційних ризиків підприємства СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД». За розподілом на зовнішні та внутрішні фактори, що формують інвестиційні ризики досліджуваного підприємства, були виділені основні: обмежений доступ до зовнішніх джерел фінансування, нестабільність законодавчого та нормативно-правового регулювання, коливання в регулюванні цінової політики на лікарські засоби, тощо (зовнішні фактори); нестача власних фінансових ресурсів для інвестування, неякісне управління грошовими потоками та інвестиційним портфелем, недосконалість систем планування, тощо (внутрішні фактори). Таким чином, на інвестиційні ризики підприємства СП "ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД" впливає комплекс зовнішніх та внутрішніх чинників, пов'язаних із специфікою діяльності компанії, галузевими особливостями, економічною та регуляторною ситуацією.

7. Досліджено методи управління інвестиційним ризиком та зроблено висновок про те, що управління інвестиційними ризиками на підприємстві є комплексним процесом, який передбачає гнучке поєднання різних методів залежно від специфіки підприємства та ситуації. Чотири основні методи управління інвестиційними ризиками можна комбінувати між собою, але вибір методів залежить від умов зовнішнього та внутрішнього середовища конкретного підприємства. Отже, оптимальне поєднання адаптивних методів управління ризиками сприяє зниженню їх негативного впливу на діяльність підприємства, для мінімізації негативних наслідків та максимізації позитивних можливостей.

8. Запропоновано рекомендації по управлінню інвестиційними ризиками підприємства СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД». В ході порад була запропонована модель хеджування потенційних інвестиційних ризиків підприємства шляхом укладення процентних свопів, укладення ф'ючерсних контрактів та інших. Також для мінімізації ризику недостатньої диверсифікації інвестиційного портфеля була представлена модель диверсифікації інвестиційних ресурсів та інструментів та диверсифікація географічної структури інвестицій підприємства. Загальні поради націлені на вдосконалення системи управління інвестиціями та покращення роботи з зовнішнім середовищем підприємства СП «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД».

АНОТАЦІЯ

Пасечна А.С. «Інвестиційні ризики підприємства».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

«072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
за освітньою програмою «Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування».
Одеський національний економічний університет. Одеса, 2024.

У роботі розглядаються теоретичні основи ризиків підприємства, інвестиційних ризиків їх різновиди та система управління інвестиційними ризиками.

Надана характеристика ризиків на підприємстві. Проведено діагностування інвестиційних ризиків підприємства «ОПТИМА-ФАРМ, ЛТД». Зазначені фактори, що впливають на інвестиційні ризики підприємства.

Запропоновано шляхи та рекомендації щодо поліпшення управління інвестиційними ризиками підприємства в Україні, враховуючи висновки теоретичного аналізу та отримані результати аналізу.

Ключові слова: підприємницький ризик, невизначеність, склад ризику, інвестиційний ризик, класифікація, методи оцінки інвестиційних ризиків, аналіз показників, характеристика ризиків, діагностика, рекомендації

ANNOTATION

Pasiechna A.S. " Investment risks of the enterprise".

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty «072 Finance, banking and insurance »

(code and name of the specialty)

for the educational program « Finance, financial management and insurance ». –

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2024.

The paper examines the theoretical foundations of enterprise risks, investment risks and their types. The description of risks for enterprises is given. Diagnostics of investment risks of the company "OPTIMA-PHARM " is provided in the work. Factors affecting the investment risks of the enterprise are analyzed.

Ways and recommendations for improving the management of investment risks of the enterprise in Ukraine are proposed, taking into account the conclusions of the theoretical analysis and the obtained results of the analysis.

Keywords: business risk, uncertainty, risk composition, investment risk, classification, assessment methods of investment risk, indicator analysis, risk characteristics, diagnostics, recommendations